

Wstęp	9
1. Sposoby rozumienia nowoczesności	13
1.1. Etymologia słowa „nowoczesność”	13
1.2. Nowoczesność jako własność tworców kulturowych	16
1.3. Rodzaje nowoczesności	23
1.3.1. Nowoczesność jako wyraz radykalnego sprzeciwu wobec tradycji	24
1.3.2. Nowoczesność jako umiarkowany wyraz sprzeciwu wobec tradycji	33
2. Granice nowoczesności poszczególnych epok historycznych	43
2.1. Ogólna charakterystyka pojęcia „granicy nowoczesności”	44
2.2. Proces powstawania nowoczesności w poszczególnych epokach historycznych	49
2.3. O granicy nowoczesności epok kulturowych	54
2.3.1. Granica między nowoczesnością epoki przedantycznej a nowoczesnością antyku	57
2.3.2. Granica między nowoczesnością filozofii epoki starożytnej a nowoczesnością średniowiecza	63
2.3.3. Religia chrześcijańska jako moment przełomu kulturowego a nowoczesność filozofii średniowiecza	67
2.3.4. Granica między nowoczesnością epoki średniowiecza a nowoczesnością epoki nowożytnej	73
3. Ogólna charakterystyka nowoczesności filozofii epoki starożytnej i średniowiecznej	86
3.1. Nowoczesność epoki starożytnej w dziedzinie filozofii	86
3.2. Filozofia starożytna jako źródło nowoczesności filozofii średniowiecza	91
3.3. O nowoczesności filozoficznej w średniowieczu	96

3.3.1. Ogólna charakterystyka epoki średniowiecza	98
3.3.1.1. Granice epoki średniowiecza	98
3.3.1.2. Fazy rozwoju filozofii średniowiecza	102
3.3.2. Główne nurty filozofii średniowiecza	106
3.3.2.1. Scholastyczny charakter filozofii średniowiecza	107
3.3.2.2. Scholastyczna definicja nauki i filozofii średniowiecza	112
3.3.3. Merytoryczne rozstrzygnięcia w filozofii scholastycznej	114
3.3.4. Główne kierunki filozofii średniowiecza	116
3.3.4.1. Racjonalizm filozofii średniowiecza	117
3.3.4.2. Mistycyzm filozofii średniowiecza	119
3.3.4.3. Empiryzm filozofii średniowiecza	120
3.3.4.4. Matematyzm empiryzmu w średniowieczu i jego założenia ontologiczne	123
3.3.5. Zaslugi średniowiecza w rozwoju późniejszego przyrodoznawstwa	129
4. Nowoczesność filozofii w epoce odrodzenia	133
4.1. Granice epoki odrodzenia	133
4.2. Specyfika nowoczesności w kulturze i filozofii odrodzenia	137
4.3. Nowoczesność odrodzenia jako początek nowoczesności XVII wieku	144
5. Nowoczesność filozofii epoki nowożytnej	155
5.1. Pojęcie epoki nowożytnej	155
5.1.1. Modernizm jako swoiste wypełnienie epoki nowożytnej	157
5.1.2. Modernizm w szerszym tego słowa znaczeniu	164
5.1.3. Modernizm w węższym tego słowa znaczeniu	171
5.2. Granice nowoczesności epoki nowożytnej	177
6. Nowoczesność ponowoczesna – postmodernizm w filozofii współczesnej	182
6.1. Etymologia słowa „postmodernizm”	182
6.2. Rzeczowe rozumienie słowa „postmodernizm”	187

6.2.1. Różne wersje i postaci postmodernizmu	188
6.2.2. Cechy konstytutywne postmodernizmu jako tworu kulturowego	197
6.2.2.1. Negacja racjonalności i racjonalizmu w postmodernizmie.....	205
6.2.2.2. Postmodernizm a pluralizm kulturowy	207
6.2.2.3. Postmodernistyczna koncepcja rozumu i racjonalności	216
6.2.3. Relatywizm i pragmatyzm postmodernistyczny	222
6.2.4. Irracjonalizm postmodernistyczny	229
6.2.5. Podsumowanie dotyczące problematyki postmodernizmu	233
Zakończenie	242
Resumé	245
Bibliografia	251
Indeks osób	256